
Voortoets Stadskade Zutphen

Toets aan de Natuurbeschermingswet 1998

31 mei 2016

Verantwoording

Titel	Voortoets Stadskade Zutphen
Opdrachtgever	Gemeente Zutphen
Projectleider	Frank Aarts
Auteur(s)	Elles van Drunen en Benjamin Flierman
Tweede lezer	Benjamin Flierman
Projectnummer	1230253
Aantal pagina's	18 (exclusief bijlagen)
Datum	31 mei 2016
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Inhoud

Verantwoording en colofon	3
1 Inleiding.....	7
1.1 Aanleiding en doel	7
1.2 Wettelijk kader (Natuurbeschermingswet 1998).....	7
1.3 Situatie en beoogde ontwikkeling	8
1.4 Beschrijving Natura 2000-gebied Rijntakken - Uiterwaarden IJssel.....	10
2 Toetsing Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel	12
2.1 Effecten op vogelrichtlijnsoorten: broedvogels	12
2.2 Effecten op vogelrichtlijnsoorten: niet-broedvogels	13
2.3 Effecten op habitatrichtlijnsoorten	15
2.4 Effecten op habitattypen	16
3 Conclusies en aanbevelingen	16
3.1 Conclusies	16
3.2 Aanbevelingen.....	17
4 Literatuur.....	18

1 Inleiding

Gemeente Zutphen is voornemens om de IJsselkering aan de stadszijde van Zutphen aan te passen. Dit rapport beschrijft of het voornemen mogelijk leidt tot effecten op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken. Het is daarom te lezen als een Voortoets in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

1.1 Aanleiding en doel

Bij alle ruimtelijke ingrepen en plannen dient aannemelijk gemaakt te worden dat het voornemen uitvoerbaar is. Een inschatting van eventuele belemmeringen op het gebied van natuurbescherming is hier onderdeel van. Al tijdens de planvorming moet daarom inzichtelijk gemaakt worden of er (mogelijk) sprake is van effecten op beschermde natuurwaarden, of er voldoende mogelijkheden zijn om eventuele effecten te voorkomen, mitigeren of compenseren, en of hiervoor een vergunningsplicht geldt.

In opdracht van gemeente Zutphen heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Natuurbeschermingswet 1998 voor het aanpassen van de IJsselkering aan de stadszijde van Zutphen. De beoogde ontwikkeling en de voor deze toetsing relevante aspecten hiervan zijn nader beschreven in paragraaf 1.4.

In deze rapportage wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Welke natuurwetgeving is van belang en vormt het kader van deze toetsing?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met deze wetgeving?
- Welke consequenties zijn daar aan verbonden?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wettelijk kader (Natuurbeschermingswet 1998)

De Natuurbeschermingswet 1998 (hierna Nb-wet) beschermt Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten. Natura 2000-gebieden zijn de natuurgebieden die een Europese status hebben. Ze zijn als beschermd gebied aangewezen vanwege hun waarde voor kwalificerende natuurwaarden, uitgedrukt in de zogeheten 'instandhoudingsdoelstellingen'. Beschermde natuurmonumenten zijn de natuurgebieden die van oudsher door de Nederlandse overheid zijn aangewezen, begrensd en beschermd. Voor deze gebieden vormen de 'oude doelen' uit het aanwijzingsbesluit het toetsingskader.

Om te kunnen beoordelen of er schade *kan* optreden op Natura 2000-gebieden of Beschermde natuurmonumenten wordt een zogenaamde 'Voortoets' uitgevoerd. Wanneer uit de Voortoets blijkt dat effecten op de instandhoudingsdoelstellingen niet zijn uit te sluiten, dan is een zogeheten 'passende beoordeling' noodzakelijk, gevolgd door een vergunningprocedure. Uit de passende beoordeling dient te blijken welke instandhoudingsdoelstellingen in welke mate worden geschaad

Effecten op beschermde gebieden kunnen zowel optreden doordat activiteiten (deels) binnen de grenzen van een Natura 2000-gebied plaatsvinden, maar ook als gevolg van activiteiten in de nabijheid ervan. In het laatste geval is het effect vaak indirect, bijvoorbeeld door invloed van geluid of licht of via stikstofdepositie. In deze gevallen spreekt men van 'externe werking'. Daarnaast is het ook mogelijk dat een extern effect op het beschermde gebied plaatsvindt omdat een activiteit gebieden beïnvloed die een belangrijke relatie hebben met een beschermd gebied.

1.3 Situatie en beoogde ontwikkeling

Figuur 1.1 geeft de ligging van het plangebied weer. Het betreft de IJsselkade aan de stadszijde van Zutphen, vanaf de Vispoorthaven in het zuiden tot net voorbij de oude IJsselbrug in het noorden. Het gebied is veelal stedelijk van karakter. Het deel van het plangebied ten noorden van de oude IJsselbrug is recentelijk herontwikkeld in het kader van het plan Noorderhaven. Aan de overzijde van de IJssel ten opzichte van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden IJssel. De tussengelegen afstand is 90 tot 110 meter.

Beoogde ontwikkeling

De ontwikkeling zoals deze beoogd zijn bestaan uit het herinrichten van de stadskade inclusief vernieuwen van de IJsselkering en Berkelmonding.

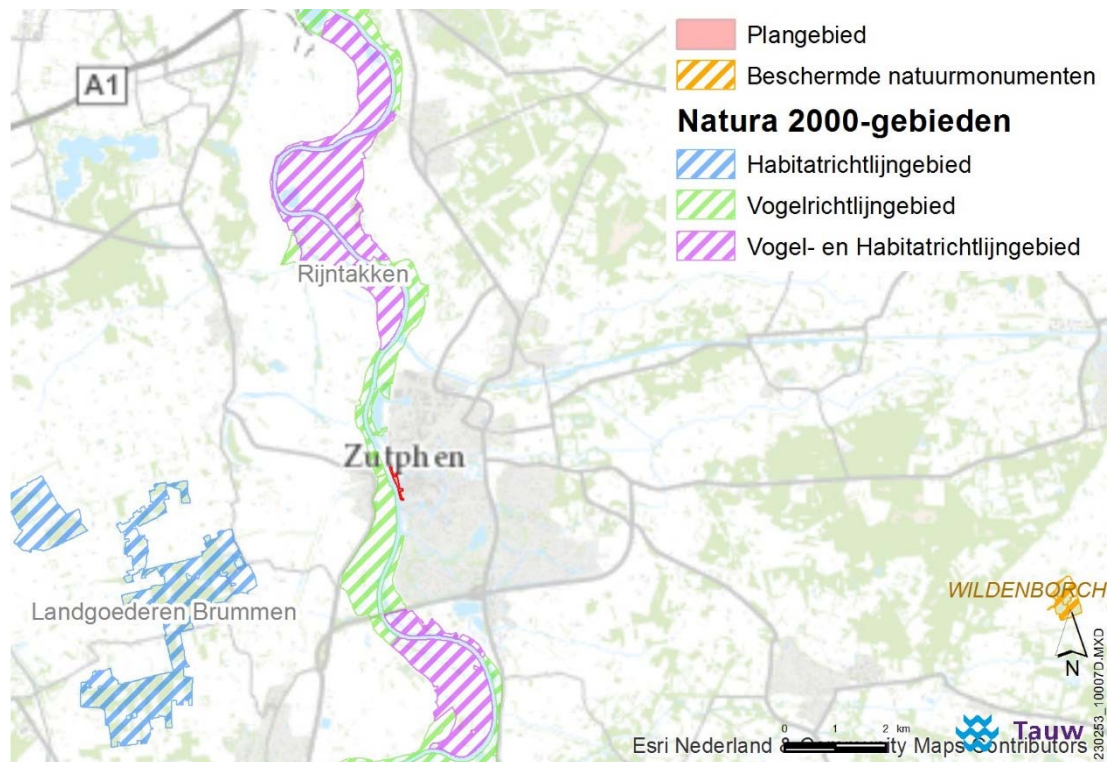
De ontwikkeling kan op de volgende manier mogelijk van invloed zijn op het Natura 2000-gebied Rijntakken, gelegen aan de overzijde van de IJssel vanaf het plangebied:

- Stikstofdepositie ten gevolge van gebruik van mobiele werktuigen
- Trilling en geluid bij de werkzaamheden, met name door het plaatsen van de nieuwe (door trilling) en verwijderen van de bestaande waterkering
- Verlichting bij werkzaamheden.

Het voorliggende rapport richt zich op de aspecten trilling, geluid en verlichting. Deze effecten kunnen optreden tot in het Natura 2000-gebied Rijntakken - deelgebied Uiterwaarden IJssel, maar reiken niet tot andere Natura 2000-gebieden zoals Landgoederen Brummen (ruim drie kilometer ten westen van het plangebied). Effecten op het Beschermde natuurmonument Wildenborch (ruim dertien kilometer ten oosten van het plangebied) worden om dezelfde reden op voorhand uitgesloten. Deze Voortoets richt zich daarom uitsluitend op de effecten op het Natura 2000-gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden IJssel.

De berekeningen en effecten van stikstofdepositie op habitattypen zijn in een apart rapport (Tauw, 2015) behandeld. In de voorliggende toets zijn echter wel de mogelijke effecten van stikstofdepositie op Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten opgenomen.

Figuur 1.1 geeft de ligging van het plangebied ten opzichte van de genoemde Nb-wet gebieden weer. Figuur 1.2 geeft de ligging ten opzichte van Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel in meer detail weer.

Figuur 1.1 Ligging plangebied ten opzichte van Nb-wet gebieden (Natura 2000 en Beschermde natuurmonumenten)

Figuur 1.2 Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebied Rijntakken - deelgebied Uiterwaarden IJssel

1.4 Beschrijving Natura 2000-gebied Rijntakken - Uiterwaarden IJssel

Natura 2000-gebied Rijntakken bestaat uit de deelgebieden Uiterwaarden IJssel, Uiterwaarden Neder-Rijn, Gelderse Poort en Waal. De drie laatstgenoemde deelgebieden liggen op een dusdanig ruime afstand dat effecten door geluid, trilling en licht zijn uit te sluiten. Natura 2000-gebied Rijntakken - deelgebied Uiterwaarden IJssel is aangewezen vanuit zowel de Vogel- als de Habitatrichtlijn.

Kwalificerende Vogelrichtlijnsoorten

Vanuit de Vogelrichtlijn zijn voor dit gebied doelen gesteld voor broedvogels en niet-broedvogels. De gronden die hiervoor zijn aangewezen zijn te zien in figuur 1.1 en 1.2. De doelen vanuit de Vogelrichtlijn voor Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel zijn weergegeven in tabel 1.1.

Tabel 1.1 Broedvogels en niet-broedvogels met instandhoudingsdoel in Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel

Broedvogels	Niet-broedvogels	
A004 - Dodaars	A005 - Fuut	A054 - Pijlstaart
A017 - Aalscholver	A017 - Aalscholver	A056 - Slobeend
A021 - Roerdomp	A037 - Kleine Zwaan	A059 - Tafeleend
A022 - Woudaapje	A038 - Wilde Zwaan	A061 - Kuifeend
A119 - Porseleinhoen	A039 - Toendrarietgans	A068 - Nonnetje
A122 - Kwartelkoning	A041 - Kolgans	A125 - Meerkoet
A153 - Watersnip	A043 - Grauwe Gans	A130 - Scholekster
A197 - Zwarte Stern	A045 - Brandgans	A140 - Goudplevier
A229 - IJsvogel	A048 - Bergeend	A142 - Kievit
A249 - Oeverzwaluw	A050 - Smient	A151 - Kemphaan
A272 - Blauwborst	A051 - Krakeend	A156 - Grutto
A298 - Grote karekiet	A052 - Wintertaling	A160 - Wulp
	A053 - Wilde eend	A162 - Tureluur

Kwalificerende habitattypen en habitatsoorten

Vanuit de Habitatrichtlijn zijn doelen gesteld voor habitattypen en habitatsoorten in Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel. Deze doelen zijn weergegeven in tabel 1.2. De gebiedsdelen die hiervoor zijn aangewezen, zijn te zien in figuur 1.1.

Tabel 1.2 Habitattypen en habitatsoorten met een instandhoudingsdoel in Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel *prioritaire soorten of habitattypen

Habitattypen	Habitatsoorten
H3150 - Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	H1095 - Zeeprik
H3260B - Beken en rivieren met waterplanten (grote fonteinkruiden)	H1099 - Rivierprik
H3270 - Slikkige rivieroevers	H1102 - Elft
H6120 - *Stroomdalgraslanden	H1106 - Zalm
H6430A - Ruigten en zomen (moerasspirea)	H1134 - Bittervoorn
H6430C - Ruigten en zomen (droge bosranden)	H1145 - Grote modderkruiper
H6510A - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	H1149 - Kleine modderkruiper
H6510B - Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)	H1163 - Rivierdonderpad
H91E0A - *Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen)	H1166 - Kamsalamander
H91E0B - *Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	H1318 - Meervleermuis
H91F0 - Droge hardhoutoibossen	H1337 - Bever

2 Toetsing Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de vraag of, en zo ja in welke mate, schade is te verwachten aan Natura 2000-gebieden Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel.

2.1 Effecten op vogelrichtlijnsoorten: broedvogels

Aan de overzijde van de IJssel, gezien vanuit het plangebied, kunnen broedvogels met een instandhoudingsdoel in Rijntakken broeden. De werkzaamheden aan de stadskade kunnen mogelijk van invloed zijn op eventuele broedgevallen of hun leefgebieden.

Verlichting

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Bij het gebruik van (zeer) sterke lichtbronnen is verlichting van het Natura 2000-gebied echter niet uitgesloten. Gezien de afstand van het plangebied tot de uiterwaarden aan de overzijde van de IJssel (ruim 100 meter) en de reeds aanwezige uitgebreide verlichting van het stadsgezicht worden effecten als gevolg van verlichting niet verwacht. Om effecten te kunnen uitsluiten dient ten aanzien van de tijdelijke verlichting tijdens de bouwfase en de uiteindelijke permanente verlichting gebruik gemaakt te worden van verlichtingsbronnen die niet meer lichtuitstraling geven aan de IJsselszijde dan in de huidige situatie reeds het geval is. Naar wens zou gebruik gemaakt kunnen worden van vogelvriendelijke (groen kleurspectrum) of vleermuisvriendelijke (amber kleurspectrum) verlichting. Daarnaast kunnen afgeschermd armaturen gebruikt worden die de lichtuitstraling in de richting van de IJssel minimaliseren.

Geluid

Negatieve effecten veroorzaakt door geluid worden kunnen worden voorkomen door te werken buiten de broedperiode van de vogelrichtlijnsoorten. De broedperiode loopt globaal van medio maart tot en met juli. Werken binnen deze broedperiode is echter ook mogelijk wanneer de geluidsniveaus vergelijkbaar zijn met de huidige geluidsniveaus afkomstig van het wegverkeer, treinverkeer en scheepvaart nabij de stadskade. Geluid van vrachtwagenbewegingen, grondverzetwerkzaamheden of aanverwante werkzaamheden worden als vergelijkbaar geacht met geluidsproductie in de huidige situatie. Bij het trillen damwanden zal echter sprake zijn van een verhoogd geluidsniveau. Specifiek deze werkzaamheden dienen daarom buiten de broedperiode uitgevoerd te worden. Wanneer dit echter niet mogelijk (bijvoorbeeld vanwege de randvoorwaarden vanwege (hoog)waterveiligheid) zal middels het modelleren van de geluidscontouren bepaald moeten worden in hoeverre sprake is van verstoring van broedvogels met instandhoudingsdoel in het Natura 2000-gebied Rijntakken – Uiterwaarden IJssel.

Trillingen

De afstand van de stadskade tot het vogelrichtlijngebied (ruim 100 meter) is dermate groot dat trillingen van werkzaamheden aan de stadskade niet tot in dit gebied zullen reiken. Effecten van trillingen op broedvogels zijn daarom uitgesloten.

Stikstofdepositie

Vanwege het gebruik van machines met verbrandingsmotor brengen de werkzaamheden een emissie van stikstof met zich mee. De depositie daarvan zou negatieve effecten kunnen veroorzaken op voor stikstofdepositie gevoelige vegetaties. De leefgebieden van de volgende broedvogelsoorten met instandhoudingsdoel in Rijntakken zijn als (deels) gevoelig voor stikstof aangemerkt: dodaars, ijsvogel, oeverzwaluw, roerdomp, watersnip, woudaapje, zwarte stern en mogelijk kwartelkoning (Effectenindicator Ministerie van EZ, 2015). De leefgebieden van deze soorten komen overeen met de habitattypen H2140A, H2190B, H2190C, H3130, H3160, H4010a, H6410, H7110A, H7110B en H7120. Ook zijn de leefgebieden corresponderend met habitattypen H1330A en H6510B mogelijk stikstofgevoelig (Ministerie van EZ, 2015b). Van de hiervoor genoemde leefgebieden/habitattypen heeft alleen H6510B een instandhoudingsdoel in Natura 2000-gebied Rijntakken. Stikstofdepositie in habitatype H6510B (glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)) is mogelijk van invloed op het broedsucces van de kwartelkoning vanwege een potentiële afname van prooibeschikbaarheid. Effecten op H6510B zijn beschreven in het depositierapport (Tauw, 2015). Hierin wordt geconcludeerd dat geen sprake is van (significant) negatieve effecten.

2.2 Effecten op vogelrichtlijnsoorten: niet-broedvogels

Voor het Natura 2000-gebied Rijntakken – Uiterwaarden IJssel geldt een instandhoudingsdoel voor een groot aantal niet-broedvogels. Dit zijn trekvogels die in de winter naar Nederland komen om te foerageren of het hele jaar rond in Nederland verblijven. Het betreffen veelal watervogels waaronder eenden, ganzen en zwanen en de weidevogels kievit, scholekster, grutto, tureluur, kempfaan, goudplevier en wulp. De watervogels vinden rust- en foerageergebied in oppervlaktewateren in het uiterwaardengebied, vooral in enigszins beschutte delen met weinig stroming. Aan de overzijde van de IJssel vanaf het plangebied (zie figuur 2.2) zijn geen oppervlaktewateren aanwezig die van belang zijn voor watervogels in de Rijntakken. Wel kunnen weidevogels foerageren in het weidegebied ter plaatse. De werkzaamheden kunnen mogelijk van invloed zijn op deze foeragerende niet-broedvogels of hun leefgebieden.

Verlichting

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Bij het gebruik van (zeer) sterke lichtbronnen is verlichting van het Natura 2000-gebied echter niet uitgesloten. Zoals genoemd bij de voorgaande paragraaf worden effecten echter niet verwacht vanwege de afstand van het plangebied tot de uiterwaarden aan de overzijde van de IJssel (ruim 100 meter) en de reeds aanwezige uitgebreide verlichting van het stadsgezicht. Aanvullend geldt dat, mocht er sprake zijn van versturende verlichting, er ruim voldoende foerageergebied is in de uiterwaarden in de directe omgeving maar eveneens in de ruime omgeving, elders in het Natura 2000-gebied Rijntakken. (Significant) negatieve effecten op niet-broedvogels als gevolg van verlichting worden daarom uitgesloten.

Zoals gemeld zou naar wens echter gebruik gemaakt kunnen worden van vogelvriendelijke (groen kleurspectrum) of vleermuisvriendelijke (amber kleurspectrum) verlichting.

Geluid en trillingen

Bij de werkzaamheden kunnen geluid en trillingen ontstaan. Trillingen zullen niet reiken tot in het uiterwaardengebied aan de overzijde van de IJssel. Geluid kan wel tot in dit gebied reiken. Effecten van geluid van werkzaamheden met een geluidsniveau dat vergelijkbaar is met het huidige wegverkeer, treinverkeer en scheepvaart (zoals vrachtwagenbewegingen, grondverzetwerkzaamheden, et cetera) worden op voorhand uitgesloten. Bij de het trillen van damwanden is echter sprake van een hogere geluidproductie. Echter, vogels die hinder ondervinden van geluid of trilling door de werkzaamheden hebben ruimschoots de mogelijkheid om alternatief leefgebied in de Rijntakken te vinden. Verstoring zal daarom niet leiden tot (significant) negatieve effecten.

Stikstofdepositie

Vanwege het gebruik van machines met verbrandingsmotor brengen de werkzaamheden een emissie van stikstof met zich mee. De depositie daarvan zou negatieve effecten kunnen veroorzaken op voor stikstofdepositie gevoelige vegetaties. De leefgebieden van de volgende niet-broedvogelsoorten met instandhoudingsdoel in Rijntakken zijn als (deels) gevoelig voor stikstof aangemerkt: grutto, kemphaan en pijlstaart (Effectenindicator Ministerie van EZ, 2015). De leefgebieden van deze soorten komen overeen met de habitattypen H3130, H4010A, H6230 en H6410. Mogelijk zijn ook de leefgebieden corresponderend met de habitattypen H1310B, H1330A, H1330B en H6510B gevoelig voor stikstof.

Van de hiervoor genoemde leefgebieden/habitattypen heeft alleen H6510B een instandhoudingsdoel in Natura 2000-gebied Rijntakken. Stikstofdepositie in habitatype H6510B (glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart)) is mogelijk van invloed op het leefgebied van de grutto, door afname van prooibeschikbaarheid. De effecten van stikstofdepositie op dit habitatype zijn getoetst in het depositierapport (Tauw, 2015). Hierin wordt geconcludeerd dat geen sprake is van (significant) negatieve effecten.

2.3 Effecten op habitatrictlijnsoorten

Een deel van de habitatrictlijnsoorten waarvoor een instandhoudingsdoel geldt in Natura 2000-gebied Rijntakken is in potentie gevoelig voor stikstofdepositie of verstoring door licht, geluid of trilling. Voor stikstofdepositie is alleen de kamsalamander en mogelijk ook de grote en kleine modderkruiper gevoelig. Alle in tabel 1.2 genoemde soorten zijn (mogelijk) gevoelig voor geluid en trilling. Verder is van de meervleermuis bekend dat deze gevoelig is voor verlichting, en mogelijk ook de vissen kleine en grote modderkruiper en bittervoorn. (Effectenindicator, Ministerie van EZ, 2015).

Effecten door verlichting, geluid en trilling

De afstand tussen het plangebied tot aan het habitatrictlijn-deel van het Natura 2000-gebied is ten minste twee kilometer. De mate waarin licht, geluid en trilling over deze afstand verplaatst is uiterst minimaal. Effecten als gevolg van geluid, trilling of verlichting op habitatrictlijnsoorten worden uitgesloten.

Effecten door stikstofdepositie

Voor stikstofdepositie is alleen de kamsalamander en mogelijk ook de grote en kleine modderkruiper gevoelig (Effectenindicator, Ministerie van EZ, 2015). De leefgebieden van deze habitatrictlijnsoorten zijn binnen het Natura 2000-gebied aangewezen als habitatype. Voor de kamsalamander kan dat zwak gebufferde vennen (H3130) zijn, of meren met krabbenscheer en fonteinkruiden (H3150). Bij sterke stikstofdepositie kan in deze habitattypen algenbloei optreden, wat leidt tot zuurstoftekort (Ministerie van EZ, 2015b).

Van de bovengenoemde habitattypen heeft alleen H3150 een instandhoudingsdoel in het Natura 2000-gebied Rijntakken. Effecten door stikstofdepositie op dit habitatype zijn beschreven in Tauw, 2015. Depositie in overige typen leefgebied van de kamsalamander is niet van invloed op de soort (Ministerie van EZ, 2015b).

Effecten van stikstofdepositie op leefgebied van de kleine en grote modderkruiper zijn niet aan de orde. De leefgebieden van deze soorten zijn niet gevoelig zijn voor stikstof óf stikstofdepositie in de leefgebieden is geen bepalende factor is voor het functioneren hiervan voor deze soorten (Ministerie van EZ, 2015b).

Geconcludeerd wordt dat stikstofdepositie ten gevolge van de werkzaamheden niet leidt tot effecten op habitatrictlijnsoorten, anders dan depositie van stikstof in H3150. Effecten hiervan zijn bepaald in het depositierapport (Tauw, 2015). Hierin is geconcludeerd dat geen sprake is van (significant) negatieve effecten.

2.4 Effecten op habitattypen

De gebiedsdelen van Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel die zijn aangewezen vanuit de Habitatrichtlijn liggen op minstens twee kilometer afstand van het plangebied, in zowel noordelijke als zuidelijke richting. De habitattypen waarvoor een instandhoudingsdoel geldt, bevinden zich alleen binnen het Habitatrichtlijndeel van het gebied. Habitattypen zijn niet gevoelig voor geluid, licht of trilling (Effectenindicator, Ministerie van EZ, 2015). Wel kan over deze afstand een effect optreden door stikstofdepositie. Deze effecten zijn behandeld in het depositierapport (Tauw, 2015). Hierin is geconcludeerd dat geen sprake is van (significant) negatieve effecten.

3 Conclusies en aanbevelingen

3.1 Conclusies

De Gemeente Zutphen heeft het voornemen de stadskade in Zutphen te herinrichten. De werkzaamheden die hiervoor nodig zijn brengen geluid, trilling, verlichting en stikstofdepositie met zich mee, en kan daardoor mogelijk van invloed zijn op instandhoudingsdoelen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel. In deze Voortoets is getoetst of er sprake is van (significant) negatieve effecten. Effecten van stikstofdepositie op habitattypen zijn nader beschreven in het depositierapport 'ecologische toetsing tijdelijke stikstofdepositie stadskade Zutphen' (Tauw, 2015). De voorliggende toets geeft inzicht in effecten van stikstofdepositie op Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten alsmede effecten van verstoring door geluid, trilling en licht op deze soorten.

Geconcludeerd wordt dat geen sprake is van (significant) negatieve effecten mits gehandeld wordt op basis van twee randvoorwaarden. In de onderstaande tabel zijn de conclusies samengevat. Daaronder zijn de twee randvoorwaarden weergegeven.

Tabel 3.1 Overzichtstabel conclusies instandhoudingsdoelen voor de verschillende typen effecten

		Vogelrichtlijn		Habitatrichtlijn	
Effect		Broedvogels	Niet-broedvogels	Habitattypen	Habitatsoorten
Verstoring	Geluid	Geen effect, mits werken buiten broedperiode*	Geen significant negatief effect	Geen effect	Geen effect
	Trilling	Geen effect	Geen effect	Geen effect	Geen effect
	Licht	Geen effect, mits geen grotere lichtuitstraling dan huidige situatie	Geen significant negatief effect	Geen effect	Geen effect
Vermesting	Stikstof-depositie	Porseleinhoen: zie Tauw 2015 H6510B	Grutto: zie Tauw 2015 H6510B	Zie Tauw, 2015	Kamsalamander: zie Tauw 2015 H3150

Randvoorwaarde ten aanzien van uitvoeringsperiode

Geluid van de trilwerkzaamheden kan broedende vogels verstoren in de uiterwaarden aan de overzijde van de IJssel. Deze werkzaamheden dienen daarom buiten de broedperiode van half maart tot en met juli uitgevoerd te worden. Wanneer wel in het broedseizoen getrild wordt, is nadere ecologische beoordeling van de reikwijdte en intensiteit van het geluidniveau nodig middels een modellering van de geluidscontouren.

Randvoorwaarde ten aanzien van gebruik verlichting

Verlichting tijdens de werkzaamheden en in de uiteindelijke situatie kan vogels verstoren in de uiterwaarden aan de overzijde van de IJssel. Gezien de afstand worden effecten niet verwacht, echter, om deze te kunnen uitsluiten dient gebruik gemaakt te worden van verlichtingsbronnen die niet meer lichtuitstraling geven aan de IJsselzijde dan in de huidige situatie reeds het geval is.

Effecten van stikstofdepositie

Stikstofdepositie ten gevolge van emissies bij de werkzaamheden is mogelijk van invloed op leefgebied van het porseleinhoen (broedvogel) en de grutto (niet-broedvogel) in habitatype H6510B (Glanshaver- en vossenstaartheuilen) en van de kamsalamander in habitatype H3150 (Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden). De effectbeoordeling van stikstof op deze habitattypen is, evenals de effectbeoordeling op overige habitattypen, opgenomen in het depositierapport (Tauw, 2015). Daarin wordt geconcludeerd dat geen sprake is van (significant) negatieve effecten als gevolg van de stikstofemissie en –depositie.

3.2 Aanbevelingen

Aanbevolen wordt om tijdens de werkzaamheden en/of bij de herinrichting gebruik te maken van vogelvriendelijke (groen kleurspectrum) of vleermuisvriendelijke (amber kleurspectrum) verlichting. Daarnaast kunnen afgeschermd armaturen gebruikt worden die de lichtuitstraling in de richting van de IJssel minimaliseren.

4 Literatuur

Ministerie van Economische Zaken, 2014. Aanwijzingsbesluit Natura 2000 gebied Rijntakken

Ministerie van Economische Zaken, 2015a. Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel.
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=1&id=n2k38&topic=gevoeligheid>. 21 december 2015.

Ministerie van Economische Zaken. 2015b. Rapport Herstelstrategieën stikstofgevoelige habitats. Bijlagen deel 2. http://pas.natura2000.nl/files/deel_ii_bijlagen.pdf

Ministerie van Economische Zaken, 2015c. Gebiedsbeschrijving Natura 2000-gebied Rijntakken – deelgebied Uiterwaarden IJssel.
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=5&id=n2k038&topic=doelstelling>. 18 december 2015.

Tauw, 2015. Ecologische toetsing tijdelijke stikstofemissie stadskade Zutphen. Kenmerk R003-123258BJF-V01.